

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/75/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2522010150
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Kresl
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2522010150.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rastislava Kresla a sudcov JUDr. Kataríny Stanislavskej a JUDr. Ladislava Révesa, v trestnej veci obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b), písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Piešťany č.k. 8T/42/2022-187 zo dňa 13.03.2023, na verejnom zasadnutí konanom dňa 31.10.2023 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Piešťany č.k. 8T/42/2022-187 zo dňa 13.03.2023 bol obžalovaný A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom D., uznaný vinným z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b), písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, ktorého sa dopustil na tom skutkovom základe,

že

v období od mesiaca máj 2012 až do 13.03.2023, s výnimkou obdobia od 30.11.2012 do 30.07.2016, v obci D. a ani na inom mieste na území Slovenskej republiky si riadne neplnil vyživovaciu povinnosť voči svojej dcére maloletej E. B., nar. XX.XX.XXXX, hoci mu táto povinnosť vyplýva zo Zákona o rodine a ktorej rozsah mu bol určený rozkazom na plnenie Okresného súdu Piešťany sp. zn. 3P/17/2010 zo dňa 17.08.2010, právoplatným dňa 17.03.2011 tak, že je povinný prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 60 eur mesačne, ktoré je povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky F. C., napriek tomu, že vedel o existencii vyživovacej povinnosti, v uvedenom období preukázateľne neprejavoval dostatočnú snahu riadne sa zamestnať na to, aby si zabezpečil finančné prostriedky na úhradu výživného na svoju dcéru, o svoje dieťa sa žiadnym iným spôsobom nestaral a nezaujímal, čím za uvedené obdobie dlhuje F. C. sumu vo výške 4.885 eur, pričom svojho konania sa dopustil napriek tomu, že trestným rozkazom Okresného súdu Piešťany sp. zn. 2T/27/2012 zo dňa 23.02.2012, právoplatným dňa 04.05.2012 bol odsúdený za prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno c) Trestného zákona, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 2 (dva) roky a 4 (štyri) mesiace so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia, ktorý vykonal dňa 30.03.2015.

Za tento skutok okresný súd uložil obžalovanému podľa § 207 ods. 3 Trestného zákona, s poukazom na § 36 písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. m) Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 18 (osemnásť) mesiacov nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona.

Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil v rozsahu č. I. 186-188.

Proti tomuto rozsudku zahlásil odvolanie obžalovaný bezprostredne po vyhlásení rozhodnutia na hlavnom pojednávaní (č.l. 186), pričom písomné dôvody odvolania dodatočne nedoplnil.

Vyjadrenie k odvolaniu nebolo podané.

Krajský súd vo veci vykonal verejné zasadnutie dňa 31.10.2023 za prítomnosti zástupkyne Krajskej prokuratúry v Trnave a obžalovaného. Verejného zasadnutia sa nezúčastnila poškodená, na čo odvolací súd vyhlásil uznesenie, ktorým rozhodol, že verejné zasadnutie vykoná v jej neprítomnosti. Obžalovaný zotrval na podanom odvolaní, dôvody nežiadal zmeniť ani doplniť. Odvolací súd oboznámil prítomných s napadnutým rozsudkom, odvolaním obžalovanej, odpisom registra trestov na obžalovaného ako aj podstatným obsahom spisu. Zástupkyňa Krajskej prokuratúry v Trnave poukázala na vecnú správnosť napadnutého rozsudku, keďže obžalovaný nevyužil ustanovenie o účinnej ľútosťi a dlžné výživné doposiaľ neuhradil, navrhla odvolanie obžalovaného ako nedôvodné podľa § 319 Trestného poriadku zamietnuť. Obžalovaný poukázal na zhoršenie svojho zdravotného stavu, necíti sa na výkon trestu odňatia slobody aspoň po dobu jedného roka. Z výživného neuhradil nič.

Podľa ustanovenia § 317 ods. 1 Trestného poriadku, ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku, alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku, event. napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Po splnení prieskumnej povinnosti v rozsahu § 317 Trestného poriadku odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné, v dôsledku čoho sú splnené podmienky pre jeho zamietnutie v zmysle § 319 Trestného poriadku.

Odvolací súd konštatuje, že okresný súd v záujme náležitého zistenia skutkového stavu veci vo vzťahu k výroku o treste vykonal všetky dôkazy, ktoré mal k dispozícii, a to pri uplatnení všetkých základných zásad, ktoré trestný proces upravujú. Okresný súd jasne, zrozumiteľne a presvedčivo vysvetlil svoje úvahy o primeranosti uloženého trestu, jeho zákonnosti a spravodlivosti vzhľadom na všetky okolnosti prípadu a osobné pomery obžalovaného. Pokiaľ ide o odôvodnenie rozsudku, tento zodpovedá zákonným požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 168 Trestného poriadku a odvolací súd sa bez výhrad s týmto odôvodnením stotožňuje a odkazuje naň. Na konštatovanie správnosti odvolací súd uvádza nasledovné:

Z obsahu podaného odvolania vyplýva, že obžalovaný síce zahlásil odvolanie po vyhlásení napadnutého rozsudku na hlavnom pojednávaní, dodatočne však svoje odvolanie písomne neodôvodnil, neuviedol ani rozsah, v akom rozsudok okresného súdu napádal. Obžalovaný však na hlavnom pojednávaní dňa 13.03.2023 urobil vyhlásenie v zmysle § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku o tom, že je vinný zo spáchania skutku, ktorý sa mu kládol za vinu (svoju vinu počas konania nijako nepoprel), preto okresný súd so súhlasom prokurátora vyhlásenie obžalovaného prijal. Pretože inštitút uznania viny svojou povahou vylučuje preskúmavanie skutkového stavu konštatovaného výrokom obžaloby a obžalobou určenej právnej kvalifikácie po prijatí vyhlásenia obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, odvolací súd nemohol preskúmať tento výrok z hľadiska jeho zákonnosti a odôvodnenosti. Proti výroku o vine v tomto prípade teda odvolanie ako opravný prostriedok nie je prípustné, tento výrok je právoplatný. (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 2To/5/2011 zo 7. februára 2012)

V konaní tak bolo nepochybne preukázané (tiež s poukazom na vyhlásenie obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku), že obžalovaný sa dopustil spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b), písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, za ktorý je možné páchatelovi uložiť trest odňatia slobody na jeden až päť rokov.

Pri úvahách o druhu a výmere trestu postupuje každý súd v zmysle zásad a kritérií rozhodných pre ukladanie trestov uvedených v § 34 odsek 1, odsek 3 Trestného zákona, podľa ktorých trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania

trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Trest ako taký je právnym následkom trestného činu a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchatel'a a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatel'a si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t. j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatel'a. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

Trest je aj jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona, čím je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t. j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, jednak prvkom donútenia (represia), ale tiež prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatel'mi.

Odvolací súd konštatuje, že okresný súd sa dostatočne riadil § 34 a nasl. Trestného zákona, kedy pri ukladaní trestu zohľadnil nielen všetky okolnosti spáchania skutku, ale aj osobné pomery obžalovaného. Správne zistil jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona a tiež jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Trestného zákona. Vzhľadom na rovnaký pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností zostala trestná sadzba nezmenená, trest bolo nutné ukladať v rozmedzí trestnej sadzby jeden až päť rokov.

Obrana obžalovaného spočívala v tom, že sa necíti na výkon trestu odňatia slobody, a to najmenej po dobu jedného roka, a to zo zdravotných dôvodov. Neplatenie, resp. neplnenie si vyživovacej povinnosti voči maloletej dcére nijako nepoprel, uviedol, že ani po vyhlásení rozsudku okresného súdu si svoju povinnosť dodatočne nesplnil, a teda nevyužil účinnú ľútosť. Pokiaľ ide o prezentované zdravotné ťažkosti, odvolací súd poukazuje na to, že tieto ťažkosti sa u obžalovaného prejavili až v roku 2021, dovtedy nebol zistený žiaden objektívny dôvod (s výnimkou obdobia výkonu trestu) na to, aby si svoju vyživovaciu povinnosť neplnil, nebola zistená žiadna skutočnosť, ktorá by mu objektívne bránila riadne sa zamestnať a uspokojovať potreby svojho maloletého dieťaťa. Z lekárskej správy ošetrojúcej lekárky obžalovaného vyplýva, že obžalovaný vzhľadom na svoju diagnózu je zdravotne spôsobilý vykonávať práce, ktoré nevyžadujú nadmernú fyzickú a fyzickú záťaž, prácu s bremenami, prácu za pásom a prácu v noci. Obžalovaný teda nie je diskvalifikovaný z vykonávania pracovnej činnosti v celom rozsahu, v jeho prípade ide len o obmedzenie. Na trhu práce je, a v minulosti bolo dostatok pracovných príležitostí, ktoré by obžalovaný vzhľadom na mieru svojho obmedzenia mohol využiť.

Obžalovaný bol už v minulosti dvakrát odsúdený pre totožné konanie, pričom ani po výkone trestu odňatia slobody si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletej neplnil. Hľadá sa teda na neho ako na špeciálneho recidivistu vo vzťahu k prečinu zanedbania povinnej výživy. Svoju vyživovaciu povinnosť si de facto neplní od roku 2010 (v tom čase mala maloletá len jeden rok), o maloletú sa nezaujímal a v súčasnosti nezaujíma, svoju povinnosť si neplnil ani osobnou starostlivosťou, či iným zodpovedajúcim spôsobom. Výživné pritom bolo určené pomerne nízkou sumou, ktorá nepredstavuje ani polovicu sumu životného minima na jedno nezaopatrené dieťa, pričom obžalovaný mal zodpovedne pristupovať k plneniu si tejto povinnosti o to viac, že výlučnú osobnú starostlivosť o maloleté dieťa zabezpečovala matka a on sa na nej nijakým spôsobom nepodieľal.

Vzhľadom na ľahkovážny a pasívny prístup obžalovaného k povinnosti prispievať na výživu svojho dieťaťa mu odvolací súd dáva do pozornosti to, že vyživovacia povinnosť je zákonná povinnosť každého rodiča voči svojmu maloletému dieťaťu. Trvá od narodenia až do momentu, kedy dieťa nenadobudne schopnosť žiť sa samo. Bez ohľadu na možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodiča, je každý jeden povinný prispievať na výživu svojho dieťaťa sumou rovnajúcou sa 30 % životného minima na jedno nezaopatrené neplnoleté dieťa. Každý rodič maloletého dieťaťa musí vynaložiť všetko úsilie (aj na úkor uspokojovania svojich vlastných potrieb), aby sa na výchove a výžive svojich maloletých detí

podieľal pokiaľ už nie osobnou starostlivosťou a uspokojovaním citových potrieb svojich detí, tak aspoň v minimálnom rozsahu 30 % sumy životného minima na jedno neplnoleté nezaopatrené dieťa.

Pokiaľ nebolo v možnostiach a schopnostiach plniť si vyživovaciu povinnosť v súdom určenom rozsahu, mal možnosť podať na príslušný súd návrh na zníženie výživného, čo však neurobil. Obžalovaný rovnako neprezentoval, a z vykonaného dokazovania ani nebola zrejmá snaha nájsť si zamestnanie. Keďže obžalovaný si svoju zákonnú povinnosť po dlhší čas neplnil aj napriek tomu, že v minulosti bol opakovane pre rovnaký prečin odsúdený a teda vedomý si následkov svojho konania, tým bola daná potreba uloženia prísnejšieho, nepodmienečného trestu odňatia slobody. Odvolací súd sa tak stotožňuje so záverom okresného súdu, že trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov je trestom spôsobilým naplniť účel generálnej ako aj individuálnej prevencie.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd odvolanie obžalovaného podľa § 319 Trestného poriadku zamietol ako nedôvodné.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0, čiže jednomyseľne podľa § 163 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s § 170 ods. 6 Trestného poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.